

EAA – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Prognos för utvecklingen 2010–2011

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2011

I korta drag

Produktionsvärdet i jordbruket beräknas öka

Värdet av produktionen av jordbruksvaror i löpande priser beräknas öka med närmare 2,5 % år 2011 jämfört med år 2010. Vegetabilieproduktionen beräknas öka med 1,3 % i värde medan animalieproduktionen beräknas öka med 3,3 %.

Den totala spannmålsskörden för 2011 uppskattas bli ca 4,7 miljoner ton. Detta är ca 9 % mer än 2010 och i nivå med den genomsnittliga skörden för de fem senaste åren. Det bättre skörderesultatet förklaras av större hektarskördar än förra året för höstråg, vårkorn och havre samt att arealen med spannmålsodling ökade med 4 % jämfört med föregående år. Priserna på spannmål beräknas preliminärt minska med 4 % för skördeåret 2011 jämfört med skördeåret 2010.

Totalskörden av raps och rybs 2011 beräknas ligga i nivå med 2010 års skörd. Den odlade arealen raps och rybs minskade dock med drygt 9 % jämfört med fjolåret. Priserna uppskattas för skördeåret 2011 preliminärt ligga på i stort sett samma nivå som för skördeåret 2010.

Slakten av nötkreatur beräknas minska med omkring 2 % under år 2011 jämfört med år 2010 samtidigt som priserna uppskattas öka med 5 %. Även slakten av svin beräknas minska med omkring 2 %, men här uppskattas även de genomsnittliga priserna sjunka med 11 %.

Invägningen av mjölk beräknas minska med 1 % år 2011 jämfört med år 2010. Priset på mjölk beräknas öka med ungefär 7 % år 2011.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
Carin Stenberg, 036 – 15 52 97
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4064 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 7 december 2011.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Prognos för inkomstutvecklingen 2010–2011

Värdet av jordbrukssektorns produktion av varor och tjänster till baspriser ökar preliminärt med 2,5 % mellan åren 2010 och 2011. På växtodlingssidan är det främst spannmålsodling och foderväxter som bidrar till ökningen. För bl.a. potatis uppskattas dock värdet sjunka kraftigt, en minskning med 24 %. På animaliesidan uppskattas värdet av mjölkproduktionen öka med knappt 7 % och värdet av äggproduktionen uppskattas öka med närmare 15 %. Både produktionen av jordbruks-tjänster och sekundära icke-jordbruksaktiviteter beräknas öka i värde.

Ökningen i produktionsvärdet är dock inte tillräckligt stor för att uppväga kostnadsökningarna under 2011. De totala kostnaderna för insatsvaror beräknas öka med ungefär 5 %. Förädlingsvärdet netto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsförbrukning och kapitalförslitning, beräknas minska med drygt 8 %. Samtidigt beräknas utbetalningarna av stöd öka vilket gör att driftsöverskottet, som är det överskott som ska täcka kostnader för arrende, räntor, eget arbete och eget kapital, uppskattas minska med knappt 1 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning över inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2010 samt förändringar till år 2011 i volym, pris och värde uttryckt som index.

Kring den 20 december planerar Eurostat att redovisa prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2010 och 2011. Indikator A, dvs. förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Med antaganden om en fortsatt nedgång av den totala arbetsinsatsen (-4,7 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 1,5 %, kommer indikator A för Sverige att visa en uppgång med 2,1 %. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker, särskilt när det gäller kostnadsposterna, och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2010 samt prognos för utvecklingen för åren 2010–2011, index 2010=100	4
Fakta om statistiken	5
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Annan statistik	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
<hr/>	
Summary	8
Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2011	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2010 samt prognos för utvecklingen för åren 2010–2011, index 2010=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2010 and a first estimate for 2011, index 2010=100

Kod	EAA	Värde 2010	Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	6 469	108,8	96,0	104,4
02	Industrigrödor	1 688	96,9	99,2	96,1
03	Foderväxter	7 536	103,0	105,9	109,1
04	Köks- och plantskoleväxter	3 442	99,2	97,0	96,3
05	Potatis	2 003	104,1	73,1	76,1
06	Frukt och bär	519	95,3	101,4	96,7
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	99	108,8	100,0	108,8
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	21 757	103,6	97,8	101,3
11	Djur	9 949	98,2	100,1	98,3
12	Animaliska produkter	12 460	100,4	106,8	107,2
13	Animalieproduktion (11+12)	22 408	99,4	103,9	103,3
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	44 166	101,5	100,8	102,3
15	Produktion av jordbrukstjänster	2 528	103,8	101,0	104,8
16	Jordbrukets produktion (14+15)	46 694	101,6	100,8	102,4
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	3 743	102,0	101,0	103,0
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	50 437	101,6	100,8	102,5
19	Total insatsförbrukning	36 360	98,8	106,0	104,7
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	14 077	109,0	88,7	96,6
21	Kapitalförslitning	8 920	97,7	102,0	99,6
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	5 157	128,6	71,1	91,5
23	Löner och kollektiva avgifter	2 804	.	.	97,2
25	Övriga produktionssubventioner	9 168	.	.	102,9
26	Faktorinkomst (22+25)	14 325	.	.	98,8
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	11 522	.	.	99,2
28	Arrende- och hyreskostnader	2 314	.	.	99,8
29	Räntekostnader	2 192	.	.	103,6
30	Ränteintäkter	442	.	.	100,9
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	7 457	.	.	97,8
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	59,5	.	.	95,3
	Prisförändring BNP	.	.	101,47	.

Anm. Volym- och prisindex beräknas inte för posterna med kod 23 – 40

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den s.k. sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling på friland (inklusive trädgårdsodling) eller under glas, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkts- eller kostnadmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion/skörd värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i

produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen
- + Värdet av animalieproduktionen
- + Intäkter från jordbrukstjänster
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter
- = *Totalt produktionsvärde*

- Kostnader för insatsvaror och tjänster
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris*

- Kapitalförslitning
- = *Förädlingsvärde netto till baspris*

- + Övriga produktionssubventioner
- = *Faktorinkomst*

- Löner och kollektiva avgifter
- = *Driftsöverskott netto*

- Arrende- och hyreskostnader
- Nettoräntekostnader
- = *Företagsinkomst*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt arrendekostnader och avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Elektronisk publicering

Detta statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Statistik samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2011

If you would like to download the publication in PDF, then please click on the link “Första sidan – I korta drag” above, then click on the link “Hela publikationen (PDF)”.

The value of agricultural output is expected to increase by 2.5 % in 2011 compared with 2010. Crop output is expected to increase by slightly more than 1 %, while animal output is expected to increase by slightly more than 3 %.

The total harvest of cereals is expected to be about 4.7 million metric tonnes in 2011. This is 9 % more than the harvest 2010 and about the same level as the average of the last five years. This can be explained by higher yields for some crops and an increase in the cultivated area 2011 compared with 2010. The output prices of cereals are expected to decrease by about 4 % for the crop year 2011.

The total harvest of rape and turnip rape in 2011 is expected to be at the same level as for 2010. The cultivated area though, decreased by 9 % in 2011 compared with 2010 and the prices are expected to be at the same level as for the crop year 2010.

The slaughtering of cattle is expected to decrease by 2 % during 2011. At the same time prices are expected to increase by 5 %. The slaughtering of pigs is also expected to decrease by 2 %, but in the case of pigs the prices are expected to decrease by 11 % compared with 2010.

The quantity of milk delivered to wholesalers is expected to decrease by about 1 % in 2011. The price of milk is expected to increase by roughly 7 % in 2011.

The value of the output of the agricultural industry at basic prices is expected to increase by 2.5 % in 2011 compared with 2010. Cereals, forage plants and milk are examples of areas where an increase is expected, while potatoes and animals are areas where a decrease is expected.

Despite the increase in the value of the output of the agricultural industry, the net value added is expected to decrease about 8 % due to higher costs. At the same time the payments of subsidies are expected to increase and thereby reduce the decrease in net operating surplus and the factor income to about - 1 %.

The factor income is calculated as the sum of production value and direct subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2010 and a first estimate for 2011, index 2010=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output

Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants
BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment

Mjök	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljevaxter	Oil seeds
Plantskolevaxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Vaxter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other